

”Vård som inte kan anstå”

Rosengrenskas heldag
12 oktober 2013

Henry Ascher

henry.ascher@gu.se

”Lag om vård för personer som vistas i landet utan tillstånd”

- Vuxna papperslösa → rätt till samma vård som sedan tidigare gäller för asylsökande:
 - Subventionerad akut vård och **vård som inte kan anstå**
 - tandvård
 - mödravård
 - prevetivmedelsrådgivning
 - vård vid abort
 - hälsokontroll
 - subventionerade läkemedel
- Barn: tandvård, hälso- och sjukvård + läkemedel som bosatta barn
- Landsting har rätt att ge mera...

”Vård som inte kan anstå”

VAD ÄR DET??

”Begreppet vård som inte kan anstå innefattar vård och behandling av sjukdomar och skador i de fall där även en måttlig fördröjning bedöms kunna medföra allvarliga följder för patienten. Även följdinsatser till sådan vård innefattas. När begreppet vård som inte kan anstå tillämpas i enskilda fall kan det ... finnas en viss osäkerhet om när behandling ska sättas in. Detta gäller som framgår av utredningens betänkande framför allt inom den psykiatriska vården.”

Författningskommentarer i propositionen om Vård för asylsökande m.fl. 2008

”Vård som inte kan anstå”

VAD ÄR DET??

”Om begreppet tolkas för snävt finns en risk för att behandlingsinsatser sätts in så sent att patientens sjukdomstillstånd allvarligt förvärras och att behandling i mer resurskrävande former måste sättas in. Avgörande för att sådana vårdinsatser ... ska sättas in i ett tidigt skede är att insatsen bedöms kunna förhindra att allvarliga sjukdomstillstånd, som kräver en mer omfattande behandling, utvecklas.”

Författningskommentarer i propositionen om Vård för asylsökande m.fl. 2008

”Vård som inte kan anstå”

VAD ÄR DET??

” Även inom den somatiska vården kan tidiga insatser vara befogade när de ges för att förhindra att patienten drabbas av allvarliga akuta sjukdomstillstånd och de tidiga insatserna därigenom även kan minska användningen av resurskrävande akuta behandlingsåtgärder. Ett exempel är information och stöd vid s.k. egenvård av vissa sjukdomstillstånd, t.ex. diabetes och astma”

Författningskommentarer i propositionen om Vård för asylsökande m.fl. 2008

”Vård som inte kan anstå”

VAD ÄR DET??

”I bestämmelsen klargörs att vård som lämnas till berörda utlänningar med stöd av denna lag ska följa samma regler som den vård som ges med stöd av hälso- och sjukvårdslagen samt tandvårdslagen. Det innebär bl.a. att den vård som lämnas asylsökande m.fl. – på samma sätt som gäller för andra vårdtagare – ska följa de medicinsk-etiska principer som anges i t.ex. hälso- och sjukvårdslagen, tandvårdslagen och lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område. Bestämmelser i hälso- och sjukvårdslagen om att den som har det största behovet av vården ska ges företräde till vården samt bestämmelser som handlar om hur hälso- och sjukvården ska bedrivas så att den uppfyller kraven på en god sjukvård och liknande bestämmelser, gäller alltså vid den vård som ges med stöd av denna lag.”

Författningskommentarer i propositionen om Vård för asylsökande m.fl. 2008

”Vård som inte kan anstå”

VAD ÄR DET??

Godtyckligt

Stort ansvar på den individuella vårdpersonalen

Diskriminering i lagen

Patientsäkerhetsrisk

Vad innebär det inom

- psykiatrin?
- tandvården?

Risk för ökade samhällskostnader och –komplikationer

- Sen vård...
- Infektionsbekämpning inklusive infektioner...

Thomas Flodin, ordförande i Läkarförbundets Etik och Ansvarsråd

Medicinsk etik

Prioriteringar (Prioriteringsutredningen 1997)

Människovärdesprincipen – alla människors lika värde.

Behovs- och solidaritetsprincipen — resurser bör satsas där behoven
är störst

Kostnadseffektivitetsprincipen — resurser bör användas så att de gör
störst nytta

Thomas Flodin, ordförande i Läkarförbundets Etik och Ansvarsråd

Medicinsk etik

Prioriteringar (Prioriteringsutredningen 1997)

Internationella åtaganden

Praktisk hantering

Förtroende för vården

Upplysningsskyldigheten

”Vård som inte kan anstå”

Hur skall man tänka vid:

- Eksem
- Nageltrång
- Grå starr
- Högt blodtryck
- Envis hosta

Till sist...

En avgörande kärnfråga:

Vad är vård som **KAN** anstå???